

JAK NA ŠKOLNÍ ČASOPIS ...

Obsah:

- Proč začít
- Cíl, zaměření
- Redakční rada
- Rubriky
- Proces vzniku
- Práce s programem
- Tisk, propagace, distribuce
- Různé
- Slovo závěrem



PROČ ZAČÍT ?



„PROTOŽE NÁS TO BAVÍ“

– to by měl být nejdůležitější argument.

Můžeme to dostat příkazem, který budeme chtít splnit co nejlépe (přirozeně), bez upřímného nadšení se ale naše práce neobejde. Pokud chceme na svou – časopiseckou – stranu získat co nejvíce schopných a nadšených studentů, musí naše nadšení cítit, vnímat a prostě se nakazit :-).



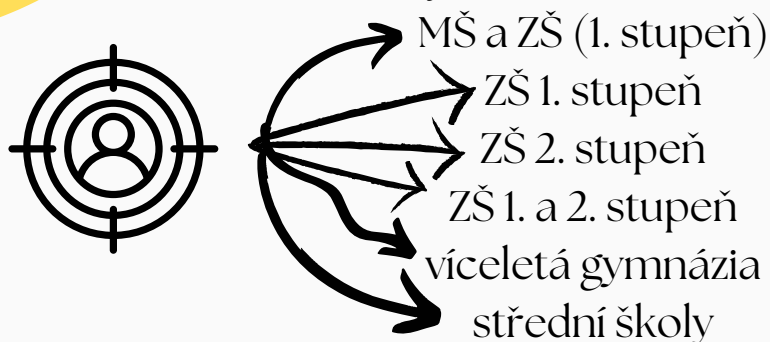
Máme-li zápal a partu nadšenců a schází nám pouze přesvědčit vedení školy o smysluplnosti našeho konání, můžeme se opřít o popis některé z *klíčových kompetencí*:

- **Komunikativní:** formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.
- **Sociální a personální:** účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.

Je vůbec v dnešní době, která je zahlcena nekonečným množstvím zpráv číhajících prakticky na každém kroku a kliknutí na sociální sítě a internetové vyhledávače, reálné a smysluplné tvořit tištěný časopis? My si myslíme, že ano a v této příručce se pokusíme vás o tom přesvědčit.

CÍL - ZAMĚŘENÍ

Nejprve bychom si měli ujasnit s kým a pro koho budeme časopis tvořit. Obvyklé rozdělení je:



Když si ujasníme zařazení, měli bychom se zamyslet, jestli bude časopis určen primárně pro žáky a jejich pobavení, nebo bude spíš něco jako oficiální zpráva o činnosti školy. Podle toho budeme samozřejmě volit témata a formu článků.

Podle stáří studentů či žáků, kteří časopis tvoří, je také nutné více či méně do této činnosti zasahovat a společně s dětmi se na ní podílet. Zatímco časopis pro MŠ a 1. stupeň ZŠ se bez práce pedagoga neobejde, na 2. stupni už může být učitel jen průvodcem, dohlížitelem a pomocníkem v praktických a organizačních záležitostech.

Studenti středních škol už mohou být zcela samostatnou jednotkou, prakticky pouze záleží na dohodě s vedením školy.



REDAKČNÍ RADA

Redakční radu školního časopisu obvykle tvoří učitel a žáci, kteří jsou ochotni se zapojit. Ten, kdo projevuje vůdčí schopnosti a rozhodnost je jmenován šéfredaktorem (na volbě by se měla shodnout většina členů redakční rady), ostatní redaktori si rozdělí okruhy, za které budou zodpovídat. Je ideální, pokud si děti samy vyberou oblast, která je jim nejbližší a podle toho můžeme poskládat pravidelné rubriky časopisu.



Pokud nejsou děti vyhraněné, na každé schůzce se domlouváme, kdo by chtěl k jakému tématu přispět. Stálou funkcí by měl být grafik, který zodpovídá za vkládání příspěvků, fotografií a celkový vzhled časopisu.

Hledat nové členy redakce bývá oříšek. Každý rok nám ze školy odchází zkušení absolventi a je třeba redakční radu pravidelně doplňovat. Ideální stav nastává, když je časopis populární a my si můžeme nové redaktory vybírat, např. formou konkurzu. Dobré je být ve spojení s učiteli českého jazyka, kteří nám mohou doporučit talentované mladé autory. Rozhodující ale stále zůstává nadšení a ochota tvořit.

RUBRIKY

Inspirace pro zavedení rubrik časopisu (fantazii se však meze nekladou):

- kultura (recenze knih, filmů, aktuální výstavy, koncerty, divadelní představení)
- sport (školní závody a utkání, možnosti školních sportovních kroužků a dalších sportovních aktivit školy, obce, apod.)
- rozhovory, medailonky (se známými osobnostmi školy, obce, veřejného života)
- škola (informace ze školního parlamentu, zprávy o činnosti a různých akcích školy)
- věda, výzkum (informace o novinkách)
- vtipy, zábava (křížovky, kvízy)
- ftopříběh, komiks
- vaření (oblíbené recepty členů redakce, učitelů)
- tvoření (např. k aktuálnímu období – vánoční, velikonoční)
- poezie (básničky, tvorba redakce, žáků školy)
- příběhy (krimi, lovestory, na pokračování)
- perličky ze školních lavic
- fotografie, ilustrace



PROCES VZNIKU

Jakým způsobem bude časopis vznikat je zásadní otázka, kterou musíme rozhodnout hned na začátku.

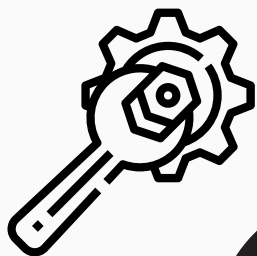
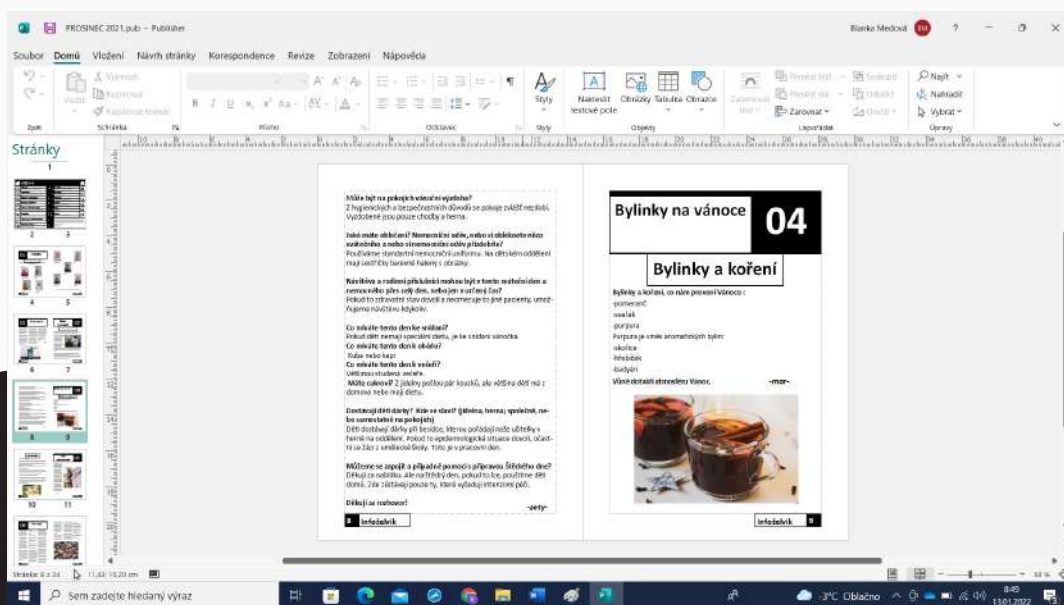
➔ Některé školy mají volitelný předmět „mediální výchova“, což je ideální prostředí pro tvorbu časopisu. Učitel má možnost společně s žáky vymýšlet a zadávat témata a tím, že se jedná o školní klasifikovaný předmět, má zaručeno, že články a příspěvky budou dodány včas.

➔ Další možností je školní publicistický kroužek, který je dobrovolný, ve volném čase žáků, proto nadchnout děti k práci navíc je zcela zásadní pro činnost a úspěch časopisu. Kroužek se schází jednou týdně a jeho náplň může být následující: kontrola zadané práce z minulé schůzky, nápady pro nové číslo, může být i celé tematicky zaměřeno, rozdělení článků pro jednotlivé rubriky, rozdělení odpovědnosti za splnění mezi členy redakce, rozdělení grafických úkolů (foto, ilustrace), stanovení termínu uzávěrky pro aktuální číslo, atd.

! Vždy by měla zůstat otevřená možnost přispívat pro všechny žáky školy, proto je důležité nezapomenout vždy uvádět kontakty na redakční radu, která může případně další příspěvky schválit a zařadit do tisku. Pro shromažďování příspěvků se nám osvědčilo založení mailové adresy časopisu, která je veřejně známá, ale přístupové heslo znají pouze členové redakce. Všichni proto můžou kdykoliv zkontrolovat co a jak napsali ostatní. Příspěvky lze snadno vkládat do grafické podoby časopisu, po vložení je ukládáme do záložky vytvořené pro každé číslo časopisu. Zůstává tak stále přehled o přispěvcích, které by měly být vloženy a neztratí se ty, které už byly použity.

PRÁCE S PROGRAMEM

Pro přípravu šablony, do které vkládáme jednotlivé příspěvky (grafik), využíváme program Microsoft Publisher.



Zde je možné si vybrat formát (A4, A5), titulní stránku a její úpravu, rozvržení stránek na pole textová, či na vkládání obrázků. Nebo, pokud máte šikovného grafika, lze si s úpravou pohrát a vytvořit vlastní grafický design. Aby mohlo časopis upravovat více členů, je dobré si ho ukládat na GOOGLE disk. Člověk, který založí tuto složku (učitel), má možnost přidávat další osoby (grafika, redaktory), kteří mohou s aktuální verzí pracovat (vkládat texty, obrázky, upravovat jejich podobu). Důležité je ale nezapomenout nahrát upravenou verzi na disk. Pokud posíláme hotovou, zkontrolovanou podobu časopisu do tiskárny, měla by být nahrána ve formátu PDF a počet stránek časopisu dělitelný čtyřmi. Podle toho, kdo jakou funkci zastává, se nastaví na GOOGLE disku role: vlastník, editor (může upravovat), čtenář (může pouze nahlédnout).

TISK, PROPAGACE, DISTRIBUCE



NEBOLI: MÁME HOTOVO, JE ČAS POTKAT SE SE SVÝMI ČTENÁŘI.

Tato závěrečná část práce na každém čísle školního časopisu by měla být takovou třešničkou na dortu. Samozřejmě ideální stav nastává, když můžeme připravené číslo poslat do tiskárny a vyzvednout si požadovaný počet výtisků v barvě, na kvalitním papíře. Jelikož tento způsob představuje poměrně značnou finanční náročnost (cena jednoho výtisku se pohybuje od 50,- Kč výše), pokud nemáme sponzora, nebo nejsme zapojeni do vhodného projektu, musíme si poradit jinak.

Náš časopis vždy vytiskneme ve dvou barevných verzích, jednu sešijeme a z druhé kopírujeme černobílou variantu, kterou roznášíme do tříd, školního klubu, sborovny, panu řediteli a ještě několik verzí navíc, které si půjčují členové redakce, aby se mohli doma pochlubit. Celou barevnou verzi také vkládáme na stránky školy. Proces tisku je tedy závislý na učitelích, skládání, sešívání a distribuce je potom už (velice oblíbenou) činností členů redakce. Je dobré na nové číslo předem upozornit školním rozhlasem, nalákat na nejzajímavější články, případně soutěže apod.

Časopis může být také vhodným materiálem k prezentaci školy na veřejnosti – potom můžeme dodat několik čísel např. starostovi obce, do místní knihovny, domova důchodců, mateřského centra, oblíbené kavárny apod. Určitě vás napadnou další místa, kde by ještě mohl školní časopis někoho potěšit.

RŮZNÉ



☆ Další doporučené aktivity:

- návštěva redakce místního deníku s přednáškou a ukázkou práce novinářů
- přednáška o novinářských stylech
- výjezdní zasedání, společné akce

☆ „Desatero“ rysů, podle nichž poznáte kvalitní školní časopis:

- 1. kvalitní články podepsané jejich autory
- 2. zajímavé rozhovory, reportáže a další publicistické žánry
- 3. stálé rubriky
- 4. názory žáků, komentáře, ankety
- 5. jednotná grafická úprava
- 6. pěkná obálka
- 7. originální obrázky a komiksy
- 8. zajímavé fotografie a fotopříběhy
- 9. tiráž
- 10. co nejvíce práce kolem časopisu odvedli žáci, ne dospělí



*„Desatero“ rysů, podle nichž poznáte kvalitní školní časopis - Radek Sárközi, 23. 2. (2011),
Mediální výchova - Školní časopisy, Mediální výchova - Soutěž školních časopisů, 14 095
zobrazení*

SLOVO ZÁVĚREM

Pokud jste dočetli až do konce, je vidět, že máte opravdové odhodlání se školním časopisem začít. Přejeme tedy vytrvalost, nenechat se odradit neúspěchy, ale hlavně, aby tato práce vás i děti bavila a našli jste spoustu nedočkavých čtenářů.

Blanka Medová
ZŠ Krásovy domky
Pelhřimov
Školní časopis Infoželvík



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

